

DRŽIĆ NA ZAGREBAČKIM POZORNICAMA

Kronologija izvedaba od 1895. do 1959.

Marinove pastore i komedije prikazivale su se u Dubrovniku od 1547/48. do 1554/55; »Hekuba« je davana još 1559, a nakon toga slijedi gotovo trista i pedeset godina šutnje, teatarske šutnje: u dosad poznatim i publiciranim arhivalijama i dokumentima nema ni jedinog podatka ili ma samo tračka kakve vijesti o kasnijim prikazivanjima njegovih djela. Marin je još prije svoje smrti bio za pozornicu pokopan. Njegovim odlaskom iz Dubrovnika 1563. i rebelskim stavom prema tamošnjem oligarhijsko-aristokratskom sistemu vladavine nestao je iz te sredine ne samo pisac nego i animator, a sigurno i režiser vlastitih komedija. Svakako je Marin sam postavljao na scenu i uvježbavao svoja djela, pri čemu se mogao koristiti iskustvima stečenim za vrijeme studija u Sieni, gdje je imao prilike upoznati duh i metode renesansnog *mise-en-scène*a, kakav je bio realiziran u scenografskom djelu Baldassara Peruzzija i Sebastiana Serlija. On je njihov način insceniranja mogao adaptirati dubrovačkim prilikama izvedeci svoja djela na »šenama« prid Dvorom, u Vijećnici i u domovima vlastele i bogatih pučana prigodom njihovih veselih pirova, kad su »arkiteti« i Njarnjasi »zidali grad«, tj. oblikovali neku vrstu iluzionističke cinquecentističke pozornice. O njezinoj strukturi možemo samo nagađati, jer nije sačuvan ni jedan jedini likovni dokumenat (crtež, grafika ili sl.) koji bi o tome govorio nešto konkretnije.

Nestalo je dakle Marina s Poljane, Place i sa Straduna, a nestalo je i njegove žive riječi, koja je zvučala drastično i vulgarno baroknom duhu idućeg XVII stoljeća, kad prevladavaju pastore Gundulića i melodrame Palmotića sa svojom sublimnom poetikom, i kad jezičska protureformacija zatire sve ono što je u književnom izrazu bilo neposredno i otvoreno ljudsko, živo i stvarno, a sada žigosano kao »porod od tmine« po konfesiji samoga Gundulića.

U XVIII st. artificijelnost dramskih proizvoda epigonâ u tolikoj je opreci s Marinovim realizmom, da njemu doista nije bilo mjesta uz njih u okviru kazališne aktivnosti u starom Orsanu, koji je preko 130 godina služio kao stalna pozornica. A kad je od 1784. započela penetracija talijanskih profesionalnih družina, dubrovački teatar na narodnom jeziku — uvijek i beziznimno samo amaterski — pada u agoniju i zamire gotovo na stotinu godina.

Djela Marinova nisu se stoljećima prikazivala, ali su bila poznata, jer su se prepisivala, štampala i čitala. »Novela od Stanca« objavljena je — prema Kukuljevićevoj bibliografiji — još za njegova života 1551. u Bncieh ili Bnczieh, gdje je uz »piesni Marina Darxicha...« preštampana 1607, 1630. i 1632, nakon čega slijedi dvjestagodišnji bibliografski vakuum. Odlomak »Novele od Stanca« štampa I. Kukuljević 1858. u Zagrebu (»Pjesnici hrvatski XVI veka«, razred I, svezak 2), a »Dundo Maroje« izlazi u »Zabavniku narodne štionice dubrovačke za god. 1867« (štampan u Splitu 1866). Konačno slijedi 1875. prvo kompletno Akademijino izdanje Držića (»Stari pisci hrvatski«, knj. VII) u redakciji F. Petračića, nažalost nepraktičnoj, koje je tek u II izdanju (1930) u akribijskom i znalačkom uredničkom djelu M. Rešetara prezentiralo Marina u punom njegovom sjaju.

Tako je Držić u prošlom vijeku bio štampan, ali na pozornicu nije dolazio. Bolje sreće nisu bili ni drugi pisci iz naše dubrovačke književno-teatarske baštine. Zagreb je od 1840. imao teatar na narodnom jeziku, koji je u toku svoje postepene izgradnje posvećivao — koliko je mogao — pažnju domaćem repertoaru, pa je izvodio ne samo suvremene već i starije dramske pisce hrvatske i srpske (Brezovački, Sterija), ali dubrovačkih nema gotovo pola vijeka. Ilirci su slavili Dubrovčane, Demeter je još 1838. u svojim »Dramatičkim pokušenjima« preradio po jednu dramu A. Gledevića i I. Š. Gundulića, prošle su uprave Demetra, Freudenreicha, Senoe i Derenčina, čak se davao i suvremeni dubrovački pisac Pijerko Lukov Bunić (»Bolje promišljeno nego namišljeno« i »Stranoljublje Crnogoraca«, 1856), ali klasici se nisu pojavljivali. Konačno 1888. dolazi u starom teatru na Markovu trgu do izvedbe Gundulićeve »Dubravke« sa Zajčevom glazbom; ta je izvedba od historijskog značenja kao prva novovjeka scenska realizacija jednog djela iz dubrovačke književne baštine. Time je zagrebačko kazalište napokon pristupilo ispunjavanju onog zadatka za koji je bilo rođeno i stvoreno.

Kuriozum je svoje vrste da je Držić došao na zagrebačku pozornicu najprije kao scenski lik, a tek zatim kao autor. God. 1893. prikazivala se komedija u 3 čina »Kako vam drago«, koju je napisao, dijelom u stihu a dijelom u prozi, kao svoje prvo scensko djelo mladi književnik Milan Senoa, sin Augustov. Radnja se zbiva u krugu dubrovačkih književnika 1571 (Marin je tada bio već četiri

godine mrtav!), a glavna su lica Držić, Dinko Ranjina, Frano i Cvijeta Zuzorić. Ulogu Držića kreirao je Andrija Fijan, a na kasnijim reprizama Mišo Dimitrijević i Hinko Nučić.

Seдам година nakon »Dubravke«, još u starom teatru, intendant Stjepan Milić u prvoj sezoni svoje uprave izvodi »*Novelu od Stanca*«. Budući da je to u stvari Držićevo teatarsko uskrsnuće, vrijedno je da se potanje razmotre okolnosti pod kojima je djelo izvedeno, i da se objavi najvažnija dokumentacija koja je o toj izvedbi sačuvana u Arhivu i muzeju zagrebačkog kazališta.

Premijera »*Stanca*« (a pod tim je naslovom djelo tada davano) bila je 2. siječnja 1895. Plakat predstave je sačuvan i reproduciramo ga u faksimilu (*sl. 1*). U kazališnom arhivu (inv. br. 1050) sačuvana su i dva rukom pisana teksta, koji su služili kao knjige za šaptača i redatelja. Ti su tekstovi prijepisi iz Petračićevog akademjskog izdanja, ali donekle modificirani: ima nešto kraćenja, hipokritski su izostavljene sve one fraze i riječi, koje su po tadašnjim pojmovima zvučale drastično-neprirođeno, a »noćnici« Vlaho i Miho pretvoreni su u »noćobdije« ... Milić je dakle uskrsnuo Držića i smatrao ga uz Gundulića i Palmotića najvećim među starim dubrovačkim piscima: »komediografu Držiću — kao hrvatskome Molièru — pripada nedvojbeno pozorišno žezlo« (»Hrvatsko glumište«, Zgb. 1904). U ovoj svojoj memoarskoj knjizi Milić navodi i to da je komedija vanredno uspjela, a spominje i inscenaciju: »Pozorište je glavni trg staroga Dubrovnika, koji je bio u nas historijski vjerno imitiran.« Ta tvrdnja ipak nije doslovno tačna već samo dobronamjerna. Na str. 4. rukom pisane knjige za režiju nalazi se crtež perom, koji predstavlja situaciju scene (*sl. 2*), vjerojatno kao uputa meštru pozornice. Tko ga je nacrtao, ne može se utvrditi, a isto tako ne zna se ni tko je bio redatelj predstave, jer njegovo ime nije označeno na plakatu a niti spomenuto u novinama. Nadredatelj svih predstava bio je redovno sâm Milić, a tzv. službujući redatelj obično najstariji glumac ili protagonist, u ovom slučaju vjerojatno Mišo Dimitrijević kao interpret naslovne uloge. Na crtežu je situacija tek približno slična ambijentu ispred Onofrijeve česme, no usred toga označeno je i drvo (!), a u pozadini čak i more (!!). »Historijska vjernost« je dakle problematična, no kad se zna kakvi su uzusi vladali u scenskim postavama krajem prošlog vijeka kad su se inscenacije kombinirale iz raznorodnih dekorativnih elemenata, onda se takve omaške ne moraju tretirati odveć strogo i kritički.

Glavne uloge, kako je vidljivo iz plakata, interpretirali su istaknuti članovi drame s M. Dimitrijevićem na čelu, koji se naročito isticao svojim realističko-karakternim likovima. Skladatelj glazbe bio je Emanuel Pichert, tadašnji korepetitor i drugi dirigent opere, a koreograf češki baletni meštar Otokar Bartik. Tadašnja štampa naglasila je značenje te premijere i registrirala njezin uspjeh. To su ujedno i prve štampane kritike o izvedbi jednog Držićevog djela.

U »Narodnim novinama« (3. I 1895) urednik Janko Ibler kaže između ostalog ovo:

Među dubrovačkim piscima, u kojih se djelima nalazi najviše građe za proučavanje dubrovačkog života, jamačno je Marin Držić najznatniji. Upravo je za to g. Miletić i iznio »Stanca« na pozornicu, i pravo je imao, jer je u redu da se sjećamo kadkad naših dubrovačkih dramatičaraha. »Stanac« je s ljubavlju i doličnim sjajem insceniran. Costumi su pomno kombinirani, te su sastavljali krasnu, slikovitu cjelinu. I dekoracija bila je vrlo liepa, te je podsjećala na dubrovački trg s dvorom. I ovom prilikom dokazao je g. Miletić, kako ozbiljno shvaća svoje zadaće i kako pomno i s ljubavlju pazi na svaki detail. Predstava je bila izvrstno uvježbana. Obćinstvo je sa zadovoljstvom primilo mali novitet i na koncu, pošto se je dosta nasmijalo, burno odobravalo, a to bi jamačno sankcionirao i pokojni Držić, da je vidio zagrebačku predstavu, makar i ne bio svaki put s izgovorom svojih riečih zadovoljan.

Nepotpisani recenzent u »Viencu« (5. I 1895):

Kad pomislimo, da je ta komedija iz antešekspijskih vremena, da još nijesu poznati bili ni Calderon ni Vega, onda možemo s potpunim zadovoljstvom i ponosom gledati »Stanca«. — Prvi je put ovdje u hrvatskoj komediji upotrebljen govor pučki. Prirodni pučki ton a i jezik pogodio je g. Dimitrijević, da ne može bolje. Boljega Stanca ne možemo pomišljati. Ne znamo, kako je došlo, da se Miho i Vlaho pretvoriše u noćobdije — ali kako god bilo, dobro je bilo. G. Savić i Žagar stvoriliše ovdje vjerni pendant Šekspirovu Trnizubu i Deriguši. Njihov se je ugursuski smijeh priljepčivo doimao publike.

»Stanac« je iz starog teatra prešao u novu zgradu i ostao na repertoaru do 9. I 1900, ali nije doživio više od 5 izvedaba. Na posljednjoj je ulogu Gjiva Pešice igrao Josip Bach, kasniji dugogodišnji redatelj i direktor drame.

Tako je Držić u Zagrebu »debitirao«, ali se nije održao u repertoaru, odnosno održao se kao — operni libretist, jer su po njegovu tekstu napisane dvije opere još u ono vrijeme, dok se kao dramski autor nije prikazivao. Ponajprije je Božidar Sirola komponirao »Novelu od Stanca« (premijera 1915, obnovljeno 1919. i 1936), a zatim i Antun Dobronić kao II dio svog »Dubrovačkog diptihona« (1925). Konačno se »Stanac« i po treći put pojavio u formi opere; komponirao ga je Jakov Gotovac (1959).

Dvadeset i šest godina nakon »Stanca« došao je na repertoar »Skup«, ali u Marionetnom teatru, kojemu je inicijator bio slikar Ljubo Babić. Iz g. 1921 sačuvano je nekoliko Babićevih nacрта za figurine, ali o izvedbi nema potanje dokumentacije.

Držić se dakle pojavljuje u operi i u igri lutaka, sporadički se o njemu piše kao o jednome od naših naj-, naj- itd. još od doba Armina Pavića (»Historija dubrovačke drame«, Zgb. 1871), ali na

dramskoj pozornici još ga uvijek nema. I upravo je zato značajno, što je književnik, historik i kazališni kritičar Josip Horvat napisao 1929. u jednom svom putopisnom prikazu iz Dubrovnika, štampanom u »Jutarnjem listu«, a preštampanom u njegovoj knjizi »Ljepa naša« :

Imamo divnoga komediografa Marina Držića, sto godina starijeg od Moliera, možda najdubrovačkijega od svih dubrovačkih pisaca, danas još aktuelnoga, jer je on velik umjetnik, velik realist — a ni jedno njegovo djelo u novom vremenu nije još izvedeno. Idealan bi bio zadatak za vrsnog kazališnog čovjeka obnoviti toga staroga, nasmijanoga, katkad drskog, temperamentnog Držića i to u okolini, u okviru, koji se od onih vremena, kad su napisani »Skup«, »Dundo Maroje« i »Mande« nije bitno izmijenio. Takvi dubrovački »Festspieler« bili bi atrakcija za cijeli naš narod, za sav naš kulturni svijet, a jamačno bi privukli i mnoge strance.

Neposredno nakon ovog Horvatova članka, u kojemu je pronicavo predviđeno ono što je danas sretna stvarnost, izlazi 1930. spomenuto Rešetarovo definitivno izdanje sabranih Držićevih djela, ali on je još uvijek osuđen na šutnju.

Dolazi konačno do momenta koji je preloman, a nakon dva protekla decenija već i historijski: god. 1938. mladi 23-godišnji diplomirani filozof Marko Fotez, asistent režije u kazalištu, prerađuje »Dunda Maroja«, predlaže ga tadašnjem direktoru drame Dubravku Dujšinu, koji ga prima na prikazivanje, a Fotezu povjerala režiju. Fotez tako debitira kao prerađivač i kao režiser. Premijera je bila 27. X 1938, a podjela uloga vidljiva je iz reproduiranog plakata (*sl. 3*).

Neočekivano, veliko iznenađenje, velik uspjeh, početak pobjedničkog pohoda Držićevih djela na svim jugoslavenskim pozornicama. Puni stupci u novinama, iz kojih donosimo nekoliko izvadaka.

V. Kuprešanin (»Novosti« 29. X 1938):

Repriza komada, koji se davao pred skoro četiri stotine godina! Da je »Dundo Maroje« na svojoj reprizi (zamislite: četiri stotine godina!) osvojio i ovu sasna novu publiku i po vremenu i po sredini i po svemu što može biti apsolutno novo, nemala je zasluga M. Foteza, koji je sigurnim poznavanjem i Držića i komedije njegova doba znao da u toj komediji i prerađenoj i obnovljenoj sačuva svu draž starine, da odijeli ono danas suvišno, da upotpuni praznine, da je zaokruži, a sve opet samim Držićem, nimalo se ne udaljujući od pravila koja zahtijeva komedija ovog reda.

Vladimir Kovačić (»Hrvatski dnevnik« 29. X 1938):

Mi se potpuno slažemo s Fotezovom preradbom, koja je vrlo uspjelo razdijelila i zgusnula veliki Držićev dramski materijal u dva vrlo efektne dijela, potpuno ih približila današnjem

gledaocu, a da ipak nije ničim narušila i pokvarila njihovu stilsku ljepotu i čistoću. Fotezova režija zaslužuje superlative. Upravo je nevjerovatno, da je to rad redateljskog debutanta. Njegovom zaslugom postala je zagrebačka premijera »Dunda Maroja« svečanim danom hrvatske kazališne kulture. Izvrsna predstava! Izvrsna igra! Izvrsna inscenacija! Sretni smo što možemo objektivno pisati, a pritom ostati u samim superlativima.

O uspjehu najbolje govori broj izvedaba. Već prve sezone 1938/39. dosegao je »Dundo Maroje« rekord od 46 predstava. Ostao je trajno na repertoaru i do 1941. doživio 84 predstave samo u Zagrebu, a uz to ga je zagrebačka drama prikazivala u Beogradu, Dubrovniku, Splitu i mnogim drugim mjestima čitave zemlje.

Podjela se djelomice mijenja. U naslovnoj ulozi alternira Dubravko Dujšin, koji je s osobitom ljubavlju prišao tom zadatku. Za vrijeme okupacije, kad je jedan dio glumaca prešao u partizane, podjela je doživjela veće promjene. Ugo Tedeško — da se ne bi uvrijedili nacistički okupatori — hipokritski je postao samo »Ugo, mladi plemić«. Jednako kao i »Novela od Stanca«, »Dundo« je adaptiran za operni libreto; komponirao ga je Ivo Lhotka-Kalinski pod naslovom »Pomet, meštar od ženidbe« (1944).

U prvoj sezoni poslije oslobođenja dolazi »Dundo Maroje« ponovno na repertoar, djelomice u novoj podjeli, u režiji Dubravka Dujšina i inscenaciji Marijana Trepšea. Naslovnu ulogu igra Josip Petričić, a s njim alternira Dujšin. Posljednja izvedba zagrebačkog ansambla bila je 30. V 1946 i to 127. po redu. Broj, koji je u tako kratkom roku dosegao malo koji domaći komad (sl. 4).

I poslije toga »Dundo« se pojavljuje na repertoaru u izvedbama drugih ansambla. Novoosnovano beogradsko Jugoslovensko dramsko pozorište dolazi već prve sezone svoga djelovanja u Zagreb 1949. daje tri izvedbe u režiji Bojana Stupice i inscenaciji Milenka Šerbana, a u podjeli su i dva kreatora zagrebačke premijere: Joža Rutić (Ugo) i Jozo Laurenčić (Pomet). God. 1950. na Majskom festivalu Zagrebačkog sveučilišta, daje dvije predstave kulturno-umjetničko društvo »Ivan Goran Kovačić«, iste godine na Festivalu dramskih kazališta NRH izvodi ga Nar. kazalište iz Dubrovnika, a na Majskom festivalu 1951. ponavlja ga »Ivan Goran Kovačić«. To je ujedno pretposljednja izvedba »Dunda« u Hrv. nar. kazalištu, ukupno 134. po redu. Posljednja izvedba bila je na češkom jeziku, a davao ju je prigodom svoga gostovanja 1957. Narodni divadlo iz Praga.

No vratimo se unatrag.

Sezona 1939/40, pod upravom Julija Benešića, bila je jubilarna: slavila se stogodišnjica hrvatskih predstava u starom zagrebačkom teatru, pa je repertoar imao karakter retrospektive hrvatskog dramskog stvaralaštva. Nakon izvedaba Brezovačkoga i Nemčića davala se prvi put »Robinja« od Hanibala Lucića i uz nju Držićeva

»Tirena«, oba djela u dramaturško-scenskoj obradbi dra Branka Gavella i dra Mihovila Kombola, pod zajedničkim naslovom »*Pir mladog Derenčina*«. Premijera 12. XI 1939. davala se u režiji B. Gavella, u inscenaciji Ljube Babića, s muzikom Krešimira Baranovića i Đorđa Vaića i u koreografiji Margarete Froman. U Tireni su igrali glavne uloge Nađa Grahor, Vjeko Afrić, Dubravko Dujšin, Mila Dimitrijević, Đurđica Dević, Emil Karasek, Jozo Laurenčić, Šime Ilić, Stevo Vujatović, Ivan Sotošek, Cvjetko Jakelić, Branko Špoljar, Viktor Leljak i Joso Martinčević. U prvoj sezoni bilo je 6 izvedaba, kasnije još tri, u kojima je naslovnu ulogu igrala Marija Crnobori, do 1942. svega 9 izvedaba. Stampa je prigodom premijere naglasila izvanredno kulturno-historijsko značenje oživljavanja naše dramske klasike.

Josip Horvat (»Jutarnji list« 14. XI 1939):

Treba obnavljati blago stare književnosti. Obnova »Tirene« ponovno to dokazuje. Koliko vječne poezije i koliko ljudskog osjećanja daje Držić u toj igri pastirske ljubavi i njezine trvestije! Negdje prije 390 godina napisana je »Tirena«! Shakespeare još se nije rodio, a u »Tireni« imamo akorde, koji će kasnije jeknuti puni u »Snu ljetne noći.«

Recenzent Dyn (»Hrvatski narod« 17. XI 1939):

»Pir mladog Derenčina«, koji je nadvisio »Dunda Maroja«. Mora se priznati, da je Gavella uz pomoć odlične i superiorne pjesničke suradnje g. Kombola stvorio do sada možda najblještaviji svoj prizor. Bila je to rijetka i uzvišena radost ulaziti u prebujnu invencioznost redateljeve mašte, koja je okupljala oko sebe sve što može dati kazalište: i muziku, i balet, i raskošnu historijsko-romantičku kostimeriju, i svu rasipnost boja i rasvjete, i kapricioznu dekoraciju, i narodni ples, i galantnost aristokratskog Dubrovnika, — u jednu riječ slikarski, arhitektonski, muzički i književni sklad u nekom prebujnom maksimumu.

Slijedila je 26. V 1943. premijera komedije »*Plakir*« u dva čina, u Fotezovoj preradbi i režiji. Inscenacija je bila od Vladimira Žedrinskog, muzika od Đorđa Vaića, a interpreti su bili Bela Krleža, Draga Stiplošek-Pregarc, Đurđica Dević, Marija Crnobori, Vanja Timer, Nada Babić, Joso Martinčević, Josip Daneš, Jozo Laurenčić i Martin Matošević. Na repertoaru je bio nekoliko mjeseci (11 izvedaba). God. 1950, u okviru smotre zagrebačkih kulturno-umjetničkih društava, izveo ga je tripud RKUD »Joža Vlahović« u režiji Pere Budaka. Poezija i ljepota »*Plakira*« došla je do punog izražaja u Fotezovoj postavi na Dubrovačkim ljetnim igrama u čarobnom ambijentu parka Gradac.

Peta i dosad posljednja Držićeva premijera u Zagrebu bio je »*Skup*«. Uoči premijere održano je posebno veče »Program HNK na Dubrovačkom festivalu«. Uvodnu riječ govorio je Marijan Mat-

ković, pročitano je Kolombovo predavanje o hrvatskoj renesansnoj lirici, recitirane su pjesme Marulića, Džora Držića, Gundulića i Bunića, zatim je dr Josip Skavić govorio o Držiću, a na kraju Gavella o »Skupu« ilustrirajući svoja dramaturško-redateljska izlaganja primjerima iz predstojeće izvedbe. Premijera »Skupa« bila je 13. IX 1950. Krnji V čin nadopunio je Mihovil Kombol. Djelo je za scenu priredio i režirao dr Gavella, inscenirao Ljubo Petričić, a scensku glazbu komponirao Ivo Lhotka-Kalinski. Naslovnu ulogu igrao je Josip Petričić, a ostale uloge Ivona Petri, Ervina Dragman, Mira Župan, Mica Šekulin, Mato Grković, Nikša Stefanini, Duka Tadić, Drago Krča, Ljudevit Galic, Zvonko Đukes, Petar Kvirgić, Stevo Vujatović i Martin Matošević. Do kraja sezone 1950/51. bilo je 10 izvedaba.

O premijeri je Ivo Hergešić (»Vjesnik« 17. IX 1950) pisao ovo: »Skup« je Gavellina fantazija na Držićevu temu. Bogata i zanimljiva fantazija, koja štošta otkriva i štošta objašnjava, što inače ne bismo ni zamijetili. A svima svojim kritičarima mogao bi redatelj odgovoriti dubokim i toplim riječima, koje Držić stavlja u usta svome Prologu: »Što se ima, to se dava, a tko sve dava, vele dava; tko srce dava, svega sebe dava.« Branko Gavella i njegovi suradnici dali su zaista sve, jer u taj mukotrpni posao nisu uložili samo pamet i vještinu, nego i srce. A »tko srca dava, svega sebe dava!«.

Time je iscrpen prikaz izvedaba Držićevih djela u Hrvatskom narodnom kazalištu, ali on je došao i na druge zagrebačke pozornice; ako su ga prikazivale amaterske družine, to je već spomenuto.

»Dundo Maroje« pojavio se u Zagrebačkom dramskom kazalištu u drugoj verziji, tj. ne u Fotezovoj preradbi već bliži prvotnom tekstu, što ga je poznatom svojom inventivnošću i perfektnim poznavanjem književno-stilskih i jezičnih osebina nadopunio Mihovil Kombol. Premijera ovog »Dunda« (sl. 5) bila je 14 IX 1955. u režiji Mladena Škiljana, inscenaciji Kamila Tompe, kostimima Jasne Novak-Šubić i sa scenskom muzikom Branimira Sakača. »Dundo« je i u ovoj postavi pokazao i dokazao, da su njegove vrednote vječne, a situacije i tekst neiscrpiv majdan za nebrojene mogućnosti scenske interpretacije. Izvedba je bila naročito interesantna i zbog toga što ju je ponio elan mlade glumačke generacije, one koja je osnovala ZDK želeći da u njemu izrazi novi duh, svježinu i spontanost svoga shvaćanja scenske umjetnosti. Uz mlade glumce bilo je još mlađih, apsolutenata Akademije za kazališnu umjetnost, pa i najmlađih studenata Akademije. Naslovnu ulogu igrao je Mladen Šerment, a ostale uloge (redosljedom prema kazališnom plakatu) Vanča Kljaković, Ivan Šubić, Vanja Drach, Ljiljana Gener, Zorko Rajčić, Ivona Petri, Ljubica Sremec, Zdenka Heršak, Nela Eržišnik, Krunoslav Valentić, Pero Kvirgić, Drago Mitrović, Ivo Fici, Emil Glad, Branko Santić, Tonko Lonza, Mato Ergović, Stjepan Juričević, Sven Lasta, Andre Lušićić, Drago Krča,

Travaux de l'Institut de physique, 14. série, N° 4, br. 2.

First part :

S T A N A C.

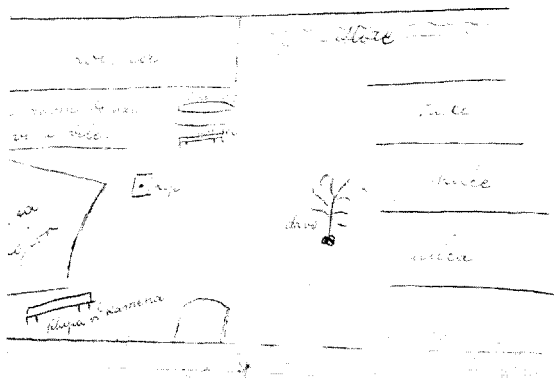
Kenneth J. F. Eassey and Michael Dwyer, University of Sydney, Sydney, Australia; Emmanuel Pichet

O S O B E:

Preleda	G. Dimitrijević.
Preleda	G. Freudenreich Dr.
Preleda	G. Savić.
Preleda	G. Žegar.
Preleda	Odjela. Nram.
Preleda	Odjela. Miliće.

As a result, the $\mathcal{L}_2$ norm of the error is bounded by

Plakat premijere - Novela od Stanca.

NARODNO KAZALIŠTE

FRIG KRALJA ALEKSANDRA

Zagreb, četvrtak 27. listopada 1938.

Predstava 62. i. 7.

Prvi put.

DUNDO MAROJE

Komadija u dva dijela (tri akta). Naglasio: Marko Marko. Za scenu priredio: Marko Tosić.

Zadani: MARKO POŠT.

Ovo je komad prvi put izveden u Dubrovniku, a Plautus, godine 1660.

LICA:

Dundo Maroje, dubrovački
ingeneer
Marko Marko, sin
Papa Tadića, mladi plešić
Pavle od Krupe, njegov sluga
Postaja, sluga Marka Markova
Bakula, sluga Dunda Maroja

Stradić, Petrović
Veljko Maroje
Jojo Ralić
Jano Lantarić
Ljiljanić-Jovanović
Marko Marković

Ondario de Augusto
Vlaho
Vilho
Bimbar
Larva, zidnik
Pavle, sluga
Papa, sluga
Bakula, sluga

Šinor Ito
Marko Lantarić
Cvijeta Jakobić
Pavle Bivak
Gusta Hlad
Ervin Dragovan
Taka Krupa
Bogomila Vilhar

Događa se u Rimu u XVI stoljeću.

Ima scena bez prave djela.

Plakat premijere
„Dundo Maroje“

Zagreb, — Hrvatsko
narodno kazalište
„Dundo Maroje“ 1946
Redatelj: Dubravko Dujšin
Scenograf: Marijan Tiepse

„Dundo Maroje“ 1955
u izvedbi Zagrebačkog
dramskog kazališta
Redatelj: Mladen Škiljan
Scenograf: Kamilo Tompa
Kostimi: Jasna Novak
Šubić

Predstava 50. U predbroju, IV serija, Nepar. br. 2.

Prvi put:

S T A N A C.

Komedija u 1 činu od Marina Držića. Glasbu skladao Emanuel Pichert.

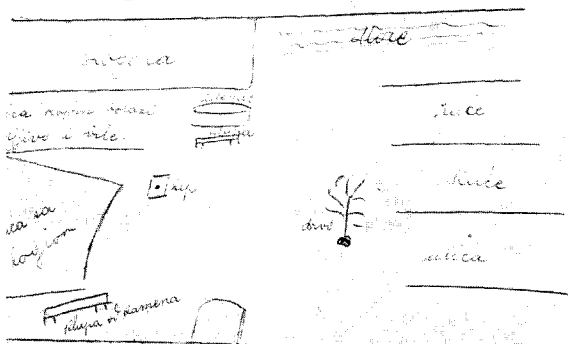
O S O B E:

Figure 1

Udžben. Matematika

Kriminal-Zeitung, 1922, 4. Jahrgang, 1. Heft, 1. Seite, 1. Spalte, 1. Zeile.

Plakat premijere »Novela od Stanca«

*Crtež za postavu pozornice i inscenaciju zagrebačke premijere
„Novela od Stanca“ 2. 1. 1895.*

NARODNO KAZALIŠTE
CRG KRALJA ALEKSANDRA
 Zagreb, četvrtak 27. listopada 1938. Predstava 62. i. 7.
 Prvi put

DUNDO MAROJE

Komedija u dva čina (ili glatki). Napisi: Marko Đorđić. Za scenu priredio Marko Frlan.
 Redatelj: MARKO FORTEN.

Ovo je komedija prvi put izvedena u Dubrovniku, u 1. izdanju, godine 1880.

LICA:

Dundo Maroje, dubrovački trgovac	Stjepan, Dubrovnik	Onofrije de Ardenas	Risto 116
Mara, njegova žena	Vukobrat	Vukobrat	Marijan Lucić
Čas Todorčić, mlađi plemić	Josip Radoš	Strahinja	Časlav Jelačić
Pomoc od Kotoru, njegov sluga	Josip Laurencić	Leone, vojvoda normanski	Franko Sivak
Polica, sluga Mara Marojeve	Ljubomir Jovanović	Perpetua, njegova sluga	Uroš Ristić
Habibin, sluga Dunda Maroje	Martin Matković	Papa, Marojevo vjenčanje	Ervin Dragman
		Dobro, njegova vjenčanje	Ivka Krpa
			Benjamin Vigar

Dugala se u Rimu u XVI stoljeću.
 Doba vladavine im pravo dila.

Plakat premijere
 »Dundo Maroje«

Zagreb, – Hrvatsko
 narodna kazalište
 »Dundo Maroje« 1946
 Redatelj: Dubravko Dužin
 Scenograf: Marijan Trepse

»Dundo Maroje« 1955
 u izvedbi Zagrebačkog
 dramskog kazališta
 Redatelj: Mladen Škiljan
 Scenograf: Kamilo Tompa
 Kostimi: Jasna Novak
 Šubić